

Berger ve Güneşin Doğuşu

ŞAKİR Paşa'nın Türk kültür dünyasına çok önemli eserler kazandıran çocuklarının en küçüğüdür **Aliye Berger**.

Berger 'in 1974'teki ölümünden sonra ender açılan sergilerinden biri 10 ocaktan bu yana **Maçka Sanat Galerisi** 'nde sürüyor. Sergide dönemde büyük tartışmalara konu olan, çağdaş Türk sanatının başyapıtlarından biri olarak kabul edilen "Güneşin Doğuşu" da yer alıyor.

"**Güneşin Doğuşu**", 1954 yılında Yapı Kredi Bankası'nın dünyaca ünlü eleştirmenleri biraraya getirerek açtığı bir yarışmada birinci olmuş, bu durum dönemin akademisyenleri **Bedri Rahmi**, **Cemal Tollu** gibi isimleri çileden çıkarmıştı. Şimdi, bunca yıl sonra güneş yeniden doğdu, ama artık tıs yok...

Oysa Aliye Berger ve resmiele tanışmak, Şakir Paşa'nın ailesine yakın olmak büyük zenginliktir. **Cumartesi** akşamı **Kahraman**

Sadıkoğlu 'nun hayat verdiği **Savarna** 'da **Maçka Sanat**'ın sahibi **Rabia Çapa**, **Aliye Berger** anısına dostlarına bir davet verdi. **Kuzeni Füreyya Koral** 'ın da katıldığı davette **Aliye Hanım**'ın çocuksu, şenlikli, bilmiş, sanatçı kişiliği çerçevesinde dolaştı tüm konuşmalar. Sayısız anıdan bir seçme yapmak zor, aklımdan hiç çıkmayanlardan birkaçını aktarayım en iyisi: **Aliye Berger**'in "geri zekalılığı" 7 yaşında tescil edilmiş. Onun için **Aliye Hanım** yaşamı boyunca çocuksu kalmakta ve safca sorular sormakta hiç sakınca görmemiş. Nasıl mı tescil edilmiş? İki kız çocuğun eğitimini üstlenen **Batılı mürebbiye**, **abla Fahrrel Nissa Zaidi**'i çok parlak bulurken, **Aliye**'yi pek bir şeye benzetemeyerek bu-

nu **baba Şakir Paşa**'ya rapor etmiş. **Şakir Paşa** bu durumdan rahatsız olup, **Aliye**'yi 7 yaşında ilk defa huzuruna çağırılmış. Küçük **Aliye** ilk kez çağrılmasının telaşıyla babasına biraz kem küm ederek, üzerinde yoğunlaşan şüpheleri iyice artırmış. Bunun üzerine **Şakir Paşa** kızını ertesi gün doktora götürmeye karar vermiş. Ne var ki **Aliye**, şimdiye değin hiç tek başına soyunmadığı için 1900'ların başındaki o kat kat giyimden, bağcıklı botlardan kurtulamamış. Böylece doktor da "maalesef" demiş ve küçük **Aliye**'yi muayene etme gereğini bile duymamış...

Tanıştıktan ve aşık olduktan 23 yıl sonra **Macar kemancı Karl Berger** ile evlenen **Aliye Berger**, onunla hayatının en büyük tutkusunu yaşar. **Halife Abdülmecit**'in çağrısıyla 1920'de **İstanbul**'a gelen ve **Saray** efredına müzik öğreten **Berger** daha sonra **Ömer Baki** adını almış ve **Türk uyrugu**na geçmişti. Ne yazık ki **Berger**'ler evlendikten 6 ay sonra **Karl** ölür... Ve **Aliye Berger** sonsuz acısını aşmak için yönelir gravüre. "Aşk, güzelliğin bir başka adıydı. En güzel adıydı" diyen **Aliye Berger**'in iki sergisi birden yer alıyor **Maçka Sanat**'ta. **Sergiler** 11 şubata kadar uzatıldı.

Biliyorum hayat çok zor, **İstanbul**'da daha da zor. Ama yolunuzu **Maçka**'ya düşürün, degecektir inanım.

